

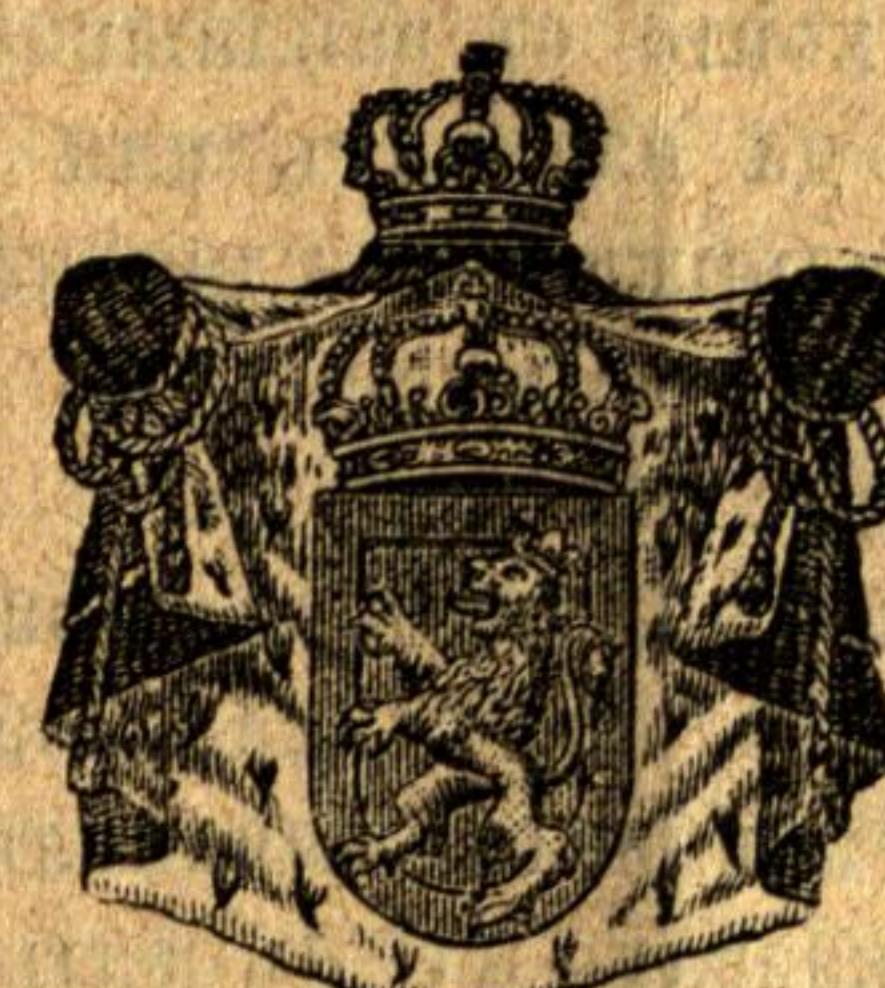
ДЪРЖАВЕН ВЪСТНИКЪ

„ДЪРЖАВЕН ВЪСТНИКЪ“

ще издава

за сега дваждъ въ седмицата:
въ Сръда и Събота.

Поръчки и писма
за „Държавенъ Въстникъ“
се испращат
до Администрацията
въ Министерството на Народното Просвещение.

Цѣната на
„Държавенъ Въстникъ“
за до 1-и януари Е.
Въ Княжеството 10 фр.
За граница 12 „

ЗА ВСЯКАКВИ ПУБЛИКАЦИИ

се плаща:

За единъ гармонентъ редъ за първите
три пъти по 30 сант., а за всякий
послѣдующий — 20 сантими.

Година II.

София, вторникъ 23-и декември 1880 г.

Брой 95.

Словото, съ което Негово Височество затвори втората Сесия на второто обикновено Народно Събрание.

Господа Представители!

Съ виждане удовлетворение, виждамъ втората Сесия на законодателното Ни Събрание свършена. Ускрдието и ревността, които положихте през двумесечният срокъ на вашите занятия напълно оценивамъ. Благодарение на вашите трудове, виждъщата организация на страната ни е направила една значителна крачка на напредъ. Законът за ополченето, за Върховната съдебна палата, за наборът на войската, за изборите на Народното Събрание, за финансите и за Народното Просвещение, испълватъ толко ями въ устройството на отечеството ни и полагатъ една широка и здрава основа за подалечно развитие и дългото.

Съ принципиалното ви решение на въпроса за железните, и съ пълномощието, което дадохте на правителството Ми, вие Господа представители, направихте една стъпка, която надява се че ще биде пълна съ послѣдствия за Княжеството.

Водимъ всегда отъ общото благо на милото Ми отечество, Азъ счетохъ за нуждно, Господа Представители, като признавамъ ревността и добритъ намѣрения на бившиятъ Ми министри, да измѣни съставъ на Правителството Си. Увѣренъ съмъ, Господа Представители, че новото Ми министерство отговаря по-точно на желанията Ви, и ще да има вашето пълно довѣрие.

Като Ви благодаря, Господа Представители, на патриотическата щедростъ съ която гласувахте сумитъ потрѣбни на правителството Ми, обявявамъ настоящата втора сесия на обикновеното Народно Събрание за закрита. — Да живѣе България!

Александъръ.

По Министерството на Вътрешните дѣла

УКАЗЪ

№ 749

Ний Александъръ I.

По Божията милост и народната воля

Князъ на България.

Прогласявами

I. Народното Събрание прие, Ний утвърдихъ и утвърдявамъ слѣдущий

ЗАКОНЪ

ЗА

Избиране представители на обикновеното и великото Народно Събрание.

ЧАСТЬ I.

Избиране представители за Обикновеното Народно Събрание.

ГЛАВА I.

Избиратели:

Чл. 1. Избиратели сѫ всичките български граждани, които сѫ на възраст по-горѣ отъ двадесет и една година, които се ползватъ съ граждански и политически права (чл. 86 отъ Конст.) и които сѫ постояни жители на нѣкоя община, или сѫ се поселили тамъ не по-късно отъ шест мѣсека.

Не влизатъ въ числото на избирателите ония български граждани, които се намиратъ на дѣйствителна военна служба.

Чл. 2. Не могатъ да бѫдатъ избиратели:

а) Лицата, които сѫ лишени отъ граждански и политически права по осъждане на позорно наказание;

б) Осъдените на затворъ не по-малко отъ три мѣсека за кражба, мошенничество, поддѣлка (саутекярлъкъ) за злоупотребление на общественни пари, препободъние съ насилие, за лихоимство (взяточство), лъжесвидѣтелство и клетвопрестъпничество;

в) Злонамѣрените фалити (мохлюзи);

г) Съдържателите на публични развратни домове.

Чл. 3. Окръжните управителни съвети, както и градските общински управления, съставятъ всѣкі особено въ своята кръгъ пълни списъци за имената на избирателите; въ тия списъци се записватъ всички български граждани, които споредъ членъ 1-и иматъ право да бѫдатъ избиратели:

Чл. 4. Въ избирателните списъци на всѣкі окръгъ и градъ, община по община, или маѣхала по маѣхала се поиздѣлватъ и поясняватъ по алфавитъ редъ името, мѣстожителството, званите, и годините на всѣкі избирател.

Чл. 5. Надлежните управлени (тл. чл. 3.) всѣка година отъ 1 — 31 августъ преглеждатъ, допълняватъ и напечатватъ съставените списъци на гражданиетъ, които споредъ настоящия законъ иматъ право да бѫдатъ избиратели.

Чл. 6. На 1-и Септември напечатаните списъци отъ всѣка избирателна околия се залепятъ на видни места въ градовете и селата на околията, за да може всѣкі избирател да ги преглежда въ продължение на 15 дни.

Чл. 7. Всѣкі избирател има право, да се оплаква противъ неправилното исключване или записване въ списъците. Оплакването и заявлението се подаватъ на окръжния управител, който веднага ги испраща за разглеждане въ една комисия, съставена отъ предсѣдателя на окръжния управителенъ съветъ и градското общинско управление въ окръжния градъ, съ по единъ почетен членъ, и отъ предсѣдателя на окръжниятъ съдъ, или, гдѣто такъвъ нѣма, отъ мировия съдия. Въ тая комисия предсѣдателствува единъ отъ двата последни.

Чл. 8. Комисията издава решенията си върхъ всички подадени оплаквания и заявления най-късно два дни преди денът на изборите. Ако заинтересованите не сѫ доволни отъ решенията на комисията, могатъ да се оплакватъ предъ Народното Събрание.

ГЛАВА II.

Избирането.

Чл. 9. Избирането представители за Обикновеното Народно Събрание става съ Княжески указъ, който трѣба да се обнародва единъ мѣсецъ преди денът, определенъ за изборите; този денъ трѣба да е Недѣлена.

Чл. 10. Избирателите се свикватъ и избирането съставлява въ главният градъ на окръгът.

Но поради мѣстни нужди и за улеснение на избирателите, по-голѣмъ окръзи могатъ да бѫдатъ раздѣлени на нѣколко избирателни околии.

Въ такъвъ случай избирателите се свикватъ и избирането съставлява въ главния центъ на всѣка околия. Раздѣлението на по-голѣмътъ окръзи на околии и опредѣлението на окръжийските центрове се извършва отъ Народно Събрание. Всѣка избирателна околия трѣба да има не по-малко отъ четири хиляди и не по-много отъ шестъ хиляди кѫщи.

Забѣлѣжка: До гдѣ Народното Събрание направи распределението на Избирателните околии и опредѣли тѣхните центрове, извършването на това се възлага на Окръжните управителни съвети.

Чл. 11. За окръжно избирателно събрание надзира изборите предсѣдателя на окръжния управителенъ съветъ.

Въ избирателното събрание въ окръжният градъ надзира изборите предсѣдателя на Градското Общинско управление.

Въ окръжийския избирателни събрания надзиратъ изборите, по единъ въ всѣко събрание, предсѣдателя, дѣйствителните и почетни членове на окръжния управителенъ съветъ, който се распорежда предварително за това.

Всѣкі отъ тия надзиратели открива избирателното събрание и предлага на присъствищите избиратели немедлено да си избератъ бюро.

Чл. 12. Бюрото на избирателното събрание състои: кога се избира двама представители, отъ 1 предсѣдател, 4 члена и 4 писари; а кога се избиратъ трима представители — отъ 1 предсѣдател, 6 члена и 6 писари.

Кога се избиратъ двама представители, бюрото се раздѣля на двѣ секции и има двѣ избирателни кутии, а кога се избиратъ трима представители, то се раздѣля на три секции и има три избирателни кутии.

Въ опредѣлението за почването на изборите част присъствищите избиратели предлагатъ и избиратъ членовете на бюрото отъ грамотните лица изъ помежду си, и по вишегласие съ явно гласоподаванье.

Кога бюро се раздѣля на секции, предсѣдателятъ назначава за всѣка секция по единъ предсѣдателятъ изъ помежду членовете.

Чл. 13. Всичките членове на бюрото трѣбва да присъствуватъ постоянно, докѣ траятъ изборите.

Чл. 14. Бюрото рѣшава привременно всичките недоразумѣния и препирни, които бихъ се породили по изборите. Въ случаи на голѣми безпорядъци при изборите, бюрото има право, подъ своя лична отговорност, да се отправя чрезъ своя предсѣдателъ за помощъ къмъ административните и военни власти, които сѫ длъжни да му оказватъ потребното съдѣйствие. Рѣшенията на бюрото трѣбва да бѫдатъ мотивирани. Всичките заявления, и тѣзи рѣшения се записватъ въ дневника; документите и бюлетините които се отнасятъ до заявлението и рѣшението, се прилагатъ при дневника, като се скрѣпятъ отъ бюрото.

Чл. 15. Прѣзъ всичкото време, докѣто траятъ изборите, по една официална копия отъ списъка на избирателите стои на масата, при която засѣдава всѣка секция на бюрото.

Чл. 16. Никому не се допушта да гласоподава, ако не е записанъ въ избирателния списъкъ.

Чл. 17. Всѣкі избирателъ написва въ бюлетините си толкова имена, колкото представители трѣбва да се избератъ отъ избирателната околия. Книгата на бюлетините трѣбва да е бѣла и безъ всѣкакъвъ вънканешен знакъ.

Чл. 18. Избирателите се призоваватъ за гласоподаване общица по община, или маѣхала по маѣхала и име по редъ на избирателния списъкъ. Общините и маѣхалите се привикватъ по алфавитъ редъ. Гласоподаването е тайно. Избирателътъ връчава бюлетинъ си стѫпнатъ на предсѣдателя или предсѣдателствующий въ секцията, който, слѣдъ като го скрѣпи съ подписанъ си, пушта го въ избирателната кутия, затворена преди почването на гласоподаването съ два разни затвора, на които единътъ ключъ държи предсѣдателя или предсѣдателствующий, а другия — членътъ надзирателъ.

Чл. 19. Гласоподаването трае единъ денъ: отъ осемъ часа зарано до четири слѣдъ пладнѣ.

Щомъ се свърши гласоподаването, пристигва се веднага къмъ изброяването на гласовете по слѣдующи начинъ: избирателната кутия се отваря въ присъствието на избирателите и се провѣрва числото на бюлетините, което, ако не е еднакво съ числото на гласоподавачите, забѣлѣжва се това въ дневника.

Чл. 20. Бюрото слѣдъ това назначава изпомежду книжовните присъствищи избиратели по двама за всѣка секция, за да помогнатъ при изброяването на гласовете. Въ всѣка секция, единъ отъ назначените за изброяване на гласовете прочита всѣкій бюлетинъ съ високъ гласъ и го предава другому отъ членовете на секцията за пропървяване; показаните въ бюлетините имена се записватъ на листове пригответи нарочно за това.

Предсѣдателя на бюрото надзира по секции изброяването на гласовете.

Чл. 21. Бюлетинътъ, въ които сѫ написани повече или помалко имена отъ колкото е числото на народните представители, които трѣбва да се избератъ, броятъ се за дѣйствителни; само новечето имена, които слѣдватъ слѣдъ потрѣбното число, се отхвърлятъ (заличаватъ).

Празните бюлетини или ония, които не показватъ ясно избирамото лице, или ония, които не сѫ написани на официални езици, или пакъ ония, въ които е подписано името на самия гласоподавачъ, броятъ се за недѣйствителни и се прилагатъ при дневника.

Чл. 22. Щомъ се изброятъ гласовете, резултата на гласоподаването се сѫобщава за всеобщо знание, и бюлетинътъ, освѣнъ ония, които поради недѣйствителността си сѫ приложени при дневника, изгарятъ се въ присъствието на избирателите.

Чл. 23. Дневника на изборите се съставя въ два екземпляра, които се предаватъ на окръжния управителенъ съветъ.

Чл. 24. Окръжните управителни съвети, споредъ обявения резултатъ на изборите, съгласно съ членъ 21 отъ този законъ, прогласяватъ за народни представители ония, които сѫ добили най-много гласове; но слѣдъ първото гласоподаване никой не се счита за избранъ и не е прогласявана за народен представител, ако не е добило една четвъртина гласове отъ цѣлото число на избирателите, означено въ списъците.

Въ постъдния случай изборите се повтарятъ отъ слѣдующата Недѣля слѣдъ обявленето на резултатъ отъ първите избори, и тогава ония избираеми, които

най много гласове, боятъ се избрани за народни представители. Въ случаи на равногласие въпросът се решава по жребие от окръжният управителен съветъ.

Чл. 25. Щомъ се прогласи резултата на изборите на избраните народни представители, единът екземпляръ от дневника за изборите съ приложенът при него документи се препраща до предсъдателя на Народното Събрание, а другият екземпляръ остава въ окръжният управителен съветъ.

Чл. 26. Изборите се провъряватъ отъ Народното Събрание, което е единственият съдия за тъхната правилност и действителност.

ГЛАВА III.

Избирами.

Чл. 27. Избирами за народни представители съ всички български граждани, които съ навършили тридесет години, ползватъ се съ граждански и политически права и съ книжовни (грамотни).

Чл. 28. Не могатъ да бъдатъ избирами за народни представители всички онци, които споредъ чл. 2-и отъ настоящия законъ иматъ право да бъдатъ избиратели.

Не могатъ този да бъдатъ избирами за народни представители лицата, които иматъ условия съ правителството за разни припаси и други такива, или иматъ предприятия по правителственни работи.

Всък народенъ представител, който би предприелъ прѣз времето на своето пълномощие нѣкакътъ контрактъ за снабдяване съ припаси правителството, или би взялъ участие въ нѣкое предприятие, което подгажи на одобрение отъ Народното Събрание, брои се лишенъ отъ пълномощието си като народенъ представител.

Също не могатъ да бъдатъ избиратели за народни представители военните лица, които се намиратъ въ действителна служба и лицата отъ духовно звание осъщъ бѣлото духовенство. Гражданските чиновници не могатъ да бъдатъ избирами за народни представители въ окръга, въ който служатъ, но тѣ могатъ да бъдатъ избирами въ кой да е другъ окръгъ.

Чл. 29. Избирателите могатъ да избиратъ за народни представители всѣки лица, които съ членове на коя да е община въ Княжеството.

Чл. 30. Всъка избирателна околия избира на десетъ хиляди жители отъ двата пола, както и за всъка фракция, която има повече отъ петъ хиляди души, по единъ народенъ представител.

Чл. 31. Всък народенъ представител, който е избранъ отъ нѣколко избирателни околии длъженъ е да заяви на предсъдателя на Народното Събрание, кое отъ тѣ избрания приема, въ разстояние на 10 дни слѣдъ прогласяването на Народното Събрание правилността и действителността на изборите. Слѣдъ този срокъ, ако не е заявлътъ кое избрание приема, Народното Събрание решава това само по жребие.

Чл. 32. Избирателните околии на които единъ или нѣколко отъ избранините представители съ приели друго избрание, или пакъ съ умрѣли, или съ си дали оставката, избиратъ, споредъ тоя законъ, въ разстояние на 40 дни други представители. Указътъ, който свиква въ такива случаи избирателното събрание, трѣбва да е обнародванъ поне двадесетъ дни преди денътъ, който е назначенъ за изборите.

Чл. 33. Само Народното Събрание има право да приема оставката на своите членове.

Чл. 34. Народните представители, съгласно съ членъ 139 отъ Конституцията, получаватъ за всъкъ день, докъгъ трае сесията, по 15 лева наднични пари и още за пъти разноски за отиване и връщане по шестъ десетъ стотинки на единъ километъ.

Забѣлѣжка. Всък чиновникъ, избранъ занароденъ представител, до като трае сесията на Народното Събрание получава само депутатските наднични пари, а чиновническата си плата не получава. Това се не отнася до чиновниците които живѣятъ въ столицата, гдѣто се свиква Народното Събрание, и не получаватъ наднични пари.

ГЛАВА IV.

Наказания за престъпления по изборите.

Чл. 35. Всъко лице, което би причинило да се внесе въ избирателни списъци или подъ лъжовно, или чуждо име или лъжово звание и мѣстожителство, както и всъко лице, което би скрило нѣкое отъ условията, които не му даватъ право да бъде избирател споредъ 2-и членъ на този законъ, също и всъко лице, което би се вписало въ два или повече избирателни списъци, наказва се съ затворъ отъ единъ до три мѣсесца и съ глоба отъ петдесетъ до триста лева.

Чл. 36. Онци, които съ назначени за изброяването на гласовете, ако скрятъ, притурятъ или промѣнятъ нѣкои бюлетини, или прочетятъ умышлено име на други, а не тия, които съ писани въ бюлетините, наказватъ се съ затворъ отъ три мѣсесца до една година и съ глоба отъ триста до десетъ хиляди лева.

Същото наказание се налага на всъко лице, което по искачнето на нѣкой избирател да му напише бюлетинъ, би вписало друго име, а не това, което му е казалъ самъ избирателъ.

Чл. 37. Влизането въ избирателното събрание съ други е запретено; лицата, които нарушаватъ това правило, наказватъ се съ затворъ отъ единъ до три мѣсесца и съ глоба отъ сто до триста лева.

Чл. 38. Който би обѣщавалъ или приемалъ пари или подаръци съ условие да гласоподава за тогава или оногова или би гласоподавалъ за това или онова лице подъ условие, че ще получи нѣкоя обществена или частна служба или каква да лична полза, наказва се съ затворъ отъ

три мѣсесца до една година и съ глоба отъ двѣста до десетъ хиляди лева.

Чл. 39. Онци, които съ заплашване, съ насилие или съ биене поискатъ да накаратъ или съ накарали нѣкой избирател да се въздържи отъ гласоподаването, наказватъ се съ затворъ отъ единъ мѣсецъ до една година и съ глоба отъ сто до десетъ хиляди лева.

Чл. 40. Онци, които чрезъ лъжовни извѣстия, клѣтвенически слухове или съ други калпазански срѣдства съ поискали да измамятъ или съ измамили гласоподаването на избирателите, наказватъ се съ затворъ отъ единъ мѣсецъ до една година и съ глоба отъ сто до десетъ хиляди лева.

Чл. 41. Онци, които чрезъ викове и заплашителни заявления повърнатъ изборите или нарушаютъ избирателното право на избирателите или свободата на гласоподаването, наказватъ се съ затворъ отъ три мѣсесела до една година и съ глоба отъ сто до десетъ хиляди лева.

Чл. 42. Ако виновните по престъпленията, предвидени въ членовете отъ 35-и-41-и отъ настоящия законъ, съ държавни или обществени служители или пакъ членове отъ избирателното бюро, наказанията съ двойни.

Чл. 43. Запретена е всѣкакъвъ видъ агитация отъ страна на правителствените и обществени чиновници, и виновните се наказватъ съ затворъ отъ единъ мѣсецъ до една година и съ глоба отъ триста до десетъ хиляди лева.

Чл. 44. Всъкъ избирател, който е гласоподавалъ, има право да тѣgli на съдъ виновните по изборите.

Чл. 45. Изложените въ настоящия законъ престъпления се сѫдятъ въ общите сѫдилища.

ЧАСТЬ II-

Избиране представители за Великото Народно Събрание.

Чл. 46. Настоящия законъ се приспособлява и за избирането на народни представители за Великото Народно Събрание съ измѣненията, показани въ слѣдующите членове.

Чл. 47. Числото на представителите за Великото Народно Събрание е равно съ двойното число членове на Обикновеното Народно Събрание, като се взематъ по двама представители отъ всѣки десетъ хиляди жители отъ двата пола (Гл. чл. 144-и отъ Конст.)

Чл. 48. Представителите, избрани за обикновеното Народно Събрание, могатъ да се избиратъ и за Великото Народно Събрание, безъ да си губятъ мандатъ отъ първото. Тѣ губятъ своя мандатъ, когато Великото Народно Събрание се свиква за измѣнение или преглѣдане на Конституцията, (чл. 141-и п. 2-и отъ Конституцията).

Чл. 49. Въ случаите, предвидени въ членовете 141-и, пункти 1-и, 142-и и 143-и отъ Конституцията, Великото Народно Събрание се свиква (чл. 151 отъ Конст.) вътрѣ въ единъ мѣсецъ, и избирането на народните представители става въ празничните дни на първите десетъ недѣли отъ втория мѣсецъ слѣдъ обнародването на указа. При тия избори съ въ сила най-послѣдните провърени и обнародвани избирателни списъци съгласно съ членовете 5-и и 6-и отъ настоящия законъ.

Чл. 50. За измѣнението и преглѣдането на Конституцията, Великото Народно Събрание се свиква вътрѣ въ два мѣсесела, и избирането на представителите става въ празничните дни на първите десетъ недѣли отъ втория мѣсецъ слѣдъ обнародването на указа, а въ първия мѣсецъ става преглѣдане, допълнение и обнародване на избирателните списъци (Гл. чл. 5-и и 6-и отъ този законъ.)

Ст. II. Заповѣдвали щото настоящия Законъ да се обѣщава съ Държавният Печатъ и обнародва въ „Държавният Вѣстникъ“.

Издаденъ въ Нашата Столица София на 17 декември 1880 год.

На първообразното съ собствената рѣка на Него во Височество написамо:

Александъръ

Приподписали;

Предсъдателъ на Министъръ Съветъ Каравеловъ.

Министъръ на Вътрѣшните Дѣла Д. Цанковъ.

У К А ЗЪ

№ 750.

Ний Александъръ I.

Съ Божия милост и народната воля

Князъ на България.

Прогласявами

I. Народното Събрание прие **НИЙ УТВЪРДИХИ И УТВЪРДИВАМИ СЪДЪЛУЩИ**

З А К О НЪ

ЗА

Разни клонове по Министерството на Вътрѣшните Дѣла.

I. По Телеграфитѣ

1) Международната еднословна система за таксуването на телеграмите се приспособлява и на вътрѣшната телеграфна кореспонденция въ Княжеството.

2) Таксата за всѣка дума е 5 стотинки.

II. По пощти

1) Таксата за едно писмо е 15 стотинки за всѣки 15 грамма или дробъ отъ 15 грамма.

2) Таксата за неплатените писма е двойна.

3) Таксата за отворените писма е 5 стотинки.

4) Таксата за вѣстниците и периодическите списания, политически и не политически, се опредѣля по слѣдующи начинъ.

5) „отъ 50 до 100 грамма.

За повече отъ 100 грамма 5 стотинки за всѣки 100 грамма или дробъ отъ 100 грамма.

5) Таксата за всѣкакъвъ родъ печатни произведения, освѣнъ вѣстниците и периодическите списания, е 5 стотинки за всѣки 50 грамма или дробъ отъ 50 грамма.

Също такава такса се налага и за дѣловни книжа и образци отъ стоки (мостири).

6) Таксата за препоръчване е по 25 стотинки за всѣко писмо или предметъ.

§ 7. Таксата на вѣзелитѣ и посилкитѣ на които обема не надминува 4 кубически десиметра, за всѣки килограмъ е 30 стотинки на килограмъ за разстояние до 250 километра.

На тия такси се прибавя право за записване по 10 стотинки за всѣко испрашане.

8) На вѣзелитѣ и посилкитѣ съ обявена цѣнност се плаща, освѣнъ поменжитѣ въ пунктъ 7 такси, и друго за застраховане по 10 стотинки за всѣки 100 лева или дробъ отъ 100 лева.

9) Посилкитѣ и вѣзелитѣ, които се пренасятъ исклучително по желѣзницата Русчукъ-Варна, подлежатъ, освѣнъ на таксите предвидени по тарифите на желѣзницата и на едно право отъ 50 стотинки за пощта.

10) Обаче, ако тия посилки и вѣзели се испроваждатъ отъ мѣстности отдалечени отъ желѣзницата за тѣхъ се взема, освѣнъ следуемите такси за пренасянето имъ по желѣзницата, и ония предвидени въ погорния пунктъ 7-и.

III. По строителната часть

§ I.

Всъкъ, който желае да прави воденица, тепавица и други подобни на вода заводи, трбва да зема предварително разрешение отъ Правителството, което дава просимото разрешение само въ такъвъ случай, ако подигане на водата или отбиването нуждата отъ нея чисто не причинява вреда на нѣкое правителствено или общество имущество.

§ 2.

Всичките искусствени работи сѫществуващи въ настояще по шоссетата и пътищата въ Българското Княжество, всъкъ отъ жителите на Княжеството, на възрастъ отъ 20 до 50 години, както отъ селските тѣ и отъ градските,

Общинското Управление е длъжно да построи вънът от градът или паланката складове: въ които се държат тия запалителни нъща, сръчу една кирия.

2) Продаването им по дюканите е позволено въ количества опредѣлено отъ Общинските Управления.

VII. За пособие на бѣженците и преселенците.

Отъ Правителствените хани се отпуска единъ милион и петстотинъ хиляди (1,500,000) оик за пособъ и пособие на бѣженците и преселенците.

VIII. За учреждение на Градския Околии въ градовете София, Варна, Русе и Видинъ.

Въ градовете: София, Варда, Русе и Видинъ се учреждават околии, особни отъ досегашните Околийски Управления, които ще завършват само съ околията вънъ отъ градът.

IX. За унищожение на пограничните стражи.

Съществуващите до сега селски погранични стражи между Княжеството отъ една страна, Румъния и Сърбия отъ друга, се уничтожават, а между Турция и Княжеството се замѣняват съ специална погранична жандармерия.

II. Заповѣдами що настоящий Законъ да се облѣчи съ Държавниятъ Печатъ и обнародва въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

Издаденъ въ Нашата Столица, София на 17 декември 1880 година.

На първообразното съ собственната рѣка на Негово Височество написано:

Александъръ.

Приподписано:

Министъръ на Вътрѣшните Дѣла Д. Цанковъ

По Министерството на Финансите.

УКАЗЪ

№ 737

Ний Александъръ I.

По Божия милост и волята народна

Князъ на България.

Народното Събрание прие, **НИЙ утвърдихми и утвърдявами** следующий:

ЗАКОНОВЪ

за Черкезките и Татарски земи.

Чл. 1. Земите, които бѣха въвложени и отстѫпени (имале въ тифиз) на черкезите и татарите, съ отъ три вида: частни, общински и правителствени.

Забѣлѣжка 1. Частните земли съ отъ два вида: а) такива които се зеха отъ мѣстното население безъ никакво възнаграждение, и б) тикива, за които правителството бѣше възнаградило владѣлците имъ било съ пари било въ натура (земя).

Забѣлѣжка 2. И правителствените земли съ два вида: а) ония, които принасяха доходи на провинциалната касса, и б) ония, които правителството покупи отъ частни лица и даде на черкезите и татарите.

Чл. 2. Частните и общинските земли, които по изселването на Черкезите и татарите останаха празни, въръщат се, нѣ само по предварителното разрешение на правителството, на ония лица и общини, които съ били лишени отъ тѣхъ. Нѣ въ такъвъ случай и частните лица и общините се задължават да върнат по принадлежности онова, що имъ е било отстѫпено и дадено въ замѣна отъ османското правителство.

Забѣлѣжка 3. Ако правителството се увѣри, че нѣкоя община има нужда отъ отнетата имъ въ полза на черкезите и татарите обществена земя, то оно може напълно да располага съ нея и да я дава на ония общини и лица, които се нуждаят отъ подобни земли.

Чл. 3. И двата вида правителствени земли, които съ отстѫпени и въвложени на черкезите и татарите, остават на распореждането на Финансовото Министерство.

Обнародвами настоящий законъ. Заповѣдами що онъ да биде облѣченъ съ Държавниятъ Печатъ и напечатанъ въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

Издаденъ въ Нашата Столица София на 14 декември 1880 година.

На първообразното съ собственната рѣка на Негово Височество написано:

Александъръ.

Приподписано:

Министъръ на Финансите П. Каравелова.

УКАЗЪ

№ 752.

Ний Александъръ I.

По Божията милост и народната воля

Князъ на България.

ПРОГЛАСЯВАМИ.

I. Народното Събрание прие **НИЙ утвърдихми и утвърдявами** следующий:

ЗАКОНОВЪ

ЗАДЕСЕТЪКА.

Чл. 1. Десетъчни налогъ отъ земните произведения (ушуръ) ще се плаща въ пари.

Чл. 2. За правилното разпределение на десетъчния налогъ, исписват се предварително всички земни и плодни произведения; исписването се оставя на грижите и подъ отговорността на градските и старѣйшински селски съвети.

Чл. 3. Градските и старѣйшински селски съвети съ задължени да водятъ дѣлъ особни книги, въ които да се показватъ имената на земедѣлците, видътъ и количеството на произведенията, както и числото на снопите.

Чл. 4. На тѣхъ дѣлъ се възлага също да опредѣлятъ средната цифра на урожая (номоне) за всѣкий видъ храна отдельно, които да се добие чрезъ групиранието и вършещо по възможности, не по-малко отъ 30—100 снопи, заедно съразмѣрно отъ различни качества и мѣста. Полученото по тоя начинъ общо номоне се претегля и записва въ вишепоменатите книги.

Едната отъ тѣзи книги се предава на Окръжниятъ управителенъ съветъ.

Чл. 5. Освѣнъ членовете на Окръжните управителни съвети, Правителството поставя особни контролери, приблизително на 400-500 души единъ; на тѣхъ се възлага грижата да присъствуват непремѣнно при вземането общото номоне на произведенията, съгласно съ чл. 4-ий отъ настоящия законъ.

При вземането номонето, контролерите съставяватъ особенъ актъ за всѣко село. Въ този актъ трѣба да биде показано числото на овърханите снопи, видътъ на произведението и тежестта на полученото номоне.

Както контролера, тѣй и присъствувавши членове отъ старѣйшина Съветъ подписватъ съставения актъ.

Бѣлѣжка. Отъ слѣдующия десетъкъ намалява се 8% за исфирясване.

Предоставя се право на Правителството временно да назначи дѣбавочни контролери и на помалко отъ 400 души, на мѣста планински, гдѣто селата сѫ малки, падать на далечно разстояние едно отъ друго.

Чл. 6. Контролерите съ задължени да провѣряват нѣколко мѣста отъ преброени снопи, на основание съставените книги отъ старѣйшински съвети.

Тамъ, гдѣто се забѣлѣжи че е станало окриване на снопи и злоупотребление, контролера незабавно призовава старѣйшина Съветъ, за да се извърши въ негово присъствие друго пребояване.

Чл. 7. На Окръжните управителни Съвети се предоставя право да рѣшатъ въ кои мѣста и кои произведения ще се четкътъ на нивите и кои на харманите.

Чл. 8. Кукуруза, щомъ се обере, населението може да го тури въ коповете, като го измѣрва самъ предварително всѣкий хозяинъ; при опредѣлението количеството му, въ случаи че между притежателя и старѣйшински съветъ изникне неспоразумѣніе, притежателятъ е длѣженъ да извади кукуруза за да се измѣри.

Отъ припадащата на правителството десета частъ, като сѫ спадне по 40% за кучани (какалашка) и сурвина, остатокътъ се записва дѣлътъ на притежателя.

Чл. 9. Съ опредѣление времето за пребояване и контролирането сеното сѫ наговарени Окръжните управителни съвети, които се рѣжоводятъ за това отъ мѣстните обичаи и нужди.

Пребояването става отъ старѣйшина Съветъ.

Чл. 10. Отъ градините, бахчите и бостаните, като сѫ спадне всѣкуму половина дюлюмъ, за остатъкътъ ще се вземе поземленъ налогъ който ще се опредѣли на дюлюмъ отъ Окръжните управителни съвети, съобразно съ доходността на земята.

Чл. 11. Списъците (книгите) за количеството за пресътнатите произведения се доставатъ на Окръжния Финансовъ чиновникъ, който отъ своя страна, слѣдъ като се увѣри за тѣхната точностъ и правилностъ, незабавно явява на Финансовото Министерство.

Чл. 12. Околийските началици, общинските и Окръжни съвети сѫ задължаватъ отъ 15 августъ до 15 октомври да съобщаватъ еженедѣлно на Окръжния Финансовъ чиновникъ текущите цѣни на храните, освѣнъ по кукуруза; а отъ 1 марта до 30 априлъ — цѣните на кукуруза.

Чл. 13. Окръжниятъ управител, Финансовъ чиновникъ, градски, общински и Окръжни Съвети и околийски началици, въ общо събрание на първи недѣлени денъ послѣ 15 октомври, като взематъ предъ видъ съществуващи мѣстни цѣни, съгласно съ чл. 12-ий, опредѣляватъ цѣните, на основание на които ще се плаща слѣдующия десетъкъ.

Въ сѫщото събрание се опредѣлятъ и цѣните за градините, бахчите и сената.

По този способъ се постига и при опредѣлението цѣните на кукуруза.

Забѣлѣжка. Въ вишепоменатите събрания присъствуватъ по распоряжението на Окръжниятъ управителенъ съветъ, всички съ селско-общински кметове съ право само на съзвѣщателенъ гласъ. Рѣшенето на събранието става въ отсътствие на кметовете.

Чл. 14. Опредѣлението за всѣко околия отдельно цѣни на храните незабавно се съобщаватъ чрезъ Финансовъ чиновникъ въ Министерството на Финансите на удобрение.

Чл. 15. Финансовъ чиновникъ, слѣдъ като получи утвърдението на представението цѣни, съобщава слѣдующия десеточенъ налогъ въ пари на общинските съвети за всѣко село отдельно.

Чл. 16. Слѣдующия по този начинъ десеточенъ налогъ въ пари се исплаща:

На 20 ноември 1-та трета частъ.

„ 10 декември 2-та „ „ „

„ 30 декември останалата частъ.

Наплащането на луксърата става въ два срока:

На 15 май половината.

„ 30 „ другата половина.

Чл. 17. Частните лица, сирѣчъ земедѣлците, въ

случай че потъхна вина се притини загуба на хазната, се глобява двойно противъ сторената загуба.

Чл. 18. На градските и старѣйшинските селски съвети, както и на контролерите и членовете на Окръжните съвети се налага строга обязанностъ да извършват дѣствията си най-точно и правилно; злоупотребленията и беззаконията които би могли да се случатъ — първите се глобяватъ въ четири пъти повече противъ цѣнността на недозволитъ скрити произведения, а последните, слѣдъ като повърнатъ стойността на загубата, се осаждатъ на затворъ отъ 4 до 12 мѣсека.

II. Заповѣдами, що настоящий законъ да се облѣчи съ Държавниятъ Печатъ и обнародва въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

Издаденъ въ Нашътъ Дворецъ въ г. София на 17 декември 1880 г.

На първообразното съ собственната рѣка на Негово Височество написано:

Александъръ

Приподписано:
Министъръ на Финансите Каравеловъ

УКАЗЪ

№ 754.

Ний Александъръ I.

Съ Божия милост и народната воля

Князъ на България.

ПРОГЛАСЯВАМИ.

I. Народното Събрание прие **НИЙ утвърдихми и утвърдявами** следующий

ЗАКОНЪ

За беглика

Видински Окръжен Съдъ.

Призовка.

№ 6538.

Видинският Окръжен Съдъ, на основание ст. 115. точка 3. отъ Врем. Съд. Прав., призовава съ настоящето си, бивши жители въ Видинъ братия Мехмедъ и Хасанъ Байрактарови, бивши съдържатели на № 4 тютюнена фабрика въ Видинъ, да се явятъ въ този Съдъ отъ денътъ на последната троекратна публикация на настоящата призовка въ „Държавенъ Въстникъ“ до шестъ мъседа връхне, за да отговорятъ на исковете предявени срещу тяхъ отъ разни кредитори въ Видинъ на сумата отъ 221,932 гроша,

Въ случай на неявявањето имъ до помънхтий срокъ Съдътъ ще постъпи съгласно ст. 281 ст. точка 1 отъ Врем. Съд. Прав. и ще постанови задочно рѣшение.

Видинъ, 10 декември 1880 год.

Предсъдателъ И. Титоровъ.

Секретаръ Орукинъ.

1—(224)—3

Търновски Окръжен Съдъ

Призовка.

№ 8375.

Търновският Окръжен Съдъ, съгласно ст. 114 отъ Временните Съдебни Прав., призовава жителя на с. Капиново Мехмедъ Ходжа Бейтулла, пълномощника на жителя отъ същото село Х. Бекира, а сега от欠缺ащи отъ местожителството си и съ неизвестно пребиване, да се представи въ този Съдъ самъ лично въ разстояние на 6 мъседа отъ последният път на троекратното публикуване на настоящата призовка, съгласно ст. 115 п. 3 и ст. 117 отъ Врем. Съд. Прав. за да отговори на възбудения срещу му искъ отъ жителите на с. Капиново — Трифонъ Вълевъ и Тодоръ Станевъ за да имъ предаде подтвърденъ продавателенъ актъ за 41 дююма нива на опълномощителя му Х. Бекира, що имъ продалъ.

Въ случай, че отвѣтника не са яви въ съдътъ и следъ истичането на означеный срокъ, то съдътъ ще пристъпи къмъ разглеждане на дѣлто задочно, съгласно ст. 281 п. 1 отъ Врем. Съдебни Правила.

Г. Търново. 28 Ноември 1880 г.

Предсъдателъ Д. Казанаклий
Секретаръ Н. Е. Селвелъ.

2—(210)—3.

Балчикски Мировий Съдъ.

Обявление

№ 422.

Азъ Мировий Съдия на Балчикската околия, Варненският съдебенъ окръгъ, на основание испълнителният листъ издаденъ отъ бившия Балчикски Окръжен Съдъ на 1 май 1880 № 887 обявявамъ, че слѣдъ два мъседа отъ троекратното обнародване на това обявление въ „Държавенъ Въстникъ“ ще продавамъ съ наддаване една къща която е въ градъ Балчикъ, 2 участъкъ „Дер-Махлеси“ каменна, двоетажна, отъ горѣ съ две стани, отъ долу ахъръ, покривъ керемиденъ, съ дворъ около половина дююмъ и въ същия кладенецъ дълбочина 3 сажена (кулача) вода горчива.

Продажбата на тази къща ще се извърши съобразно ст. ст. 454, 455, 461, 465, 466 и 468 отъ Временните Съдебни Правила.

Същата е притежание на бившия жител отъ с. Ай-Ормий (Балчикска Околия) Исмаилъ Х. Салиевъ въ сега бѣжанецъ и ще се продаде за удовлетворение иска на привременният Балчикски жител Тодоръ Николовъ гроша 2,850 и Съдебният берий до испълнение рѣшението въсходящи до днесъ на 65 франка.

Тази недвижимостъ не е заложена никому и цѣната отъ която ще се почне продажбата ѝ е 3,500 гроша.

Желающитъ да я купятъ нега ми се представятъ въ Съда на определеното време.

Балчикъ, 28 октомври 1880 год.

Мировий Съдия Г. В. Киверский
Секретаръ Д. Даракчиевъ.

1—(216)—3

Обявление

№ 3815.

Лина Костадиниева, гъръка подданица, бивша кръчмарка въ г. Ломъ, съ енага тъжка и висока, лице бѣлъ и джгообразно, очи черни като се търси отъ този

Съдъ, по обвинението ѝ за търгуване въ г. Ломъ съ птицата, съ патентъ на чуждо име, цѣлата 1879—80 финансова година и не се знае мястохитезството ѝ сега а по слухове съ знае че е за минала отъ Ломъ за Русчукъ, за това се обявлява съ настоящето всякому, че който би узналъ, къде ся намира тя, длъженъ е да обади това на мястото полѣтско началство а това последното се умолява, конвойнъмъ порядкомъ да я представи въ Видинският Окръжен Съдъ, за далнейшето разглеждане на дѣлто ѝ. — Видинъ, 16 Ноември 1880 г.

Предсъдателъ И. Титоровъ.

Секретаръ Орукинъ.

1—(193)—3

Софийски Съдебенъ Приставъ.

Обявление

№ 370

Съдебният Приставъ при Соф. Окр. Съдъ Х. Сариеvъ, на основание описание и оценението извършени на 1880 г. на юни 2-и день за двѣ празни места едното въ маалата Къзъ Касимъ притежание на Соф. ж. Мустафа Филибели и между съседи: Мачаль Деде, Яни и пътъ 30 раскрачи широчина и 12 дължина оценено за 1600 гроша и второто място въ маалата Куршумли притежание на Соф. ж. уста Юсеинъ между съседи: празни места и Мустафа Михтерлеринъ и улицата 50 раскрачи дължина и 30 раз. широчина и оценено за 1400 гроша, въ нова рубла отъ 22½ гроша за дългътъ когото дължатъ колективно съ Кахая-баба на Филипъ Нетковъ, Койчо Дойчовъ отъ г. Пирдопъ отъ последната три-кратна публикация, ще стане публичната прода ще се извърши въ градъ София на казаните места, гдѣто ще присъствува финансовъ чиновникъ; всички хартии наддавателни листъ сѫ достъпни всекидневно въ канцелариите на съдътъ за обще знание.

София 28 ноември 1880 год.

Съд. Приставъ на Соф. Окр. Съдъ Х. Сариеvъ.

1—(200)—3

Обявление

№ 4030.

Съдебният Приставъ при Соф. Окр. Съдъ, има честъди обяви на почитаемата публика, на основание описание и оценението, извършени на 1880 год. на 16-и октомври на фурната № 2 въ улицата Кахвене Бashi здание въто покрито съ керемиди, лицето на зданието е 11½ метра, отзадъ 9 метра и 30/100 сантиметра 9 метра широко съ три отдѣления, въ които има два хамбара, отъ които единия събира около 2000 оки жито и вторият около 3000 оки подъ теглятъ, и съ единъ доваръ отзадъ зданието 17 метра дългъ и 9 метра широкъ. Годишният наемъ на помънхтата фурна възлиза на 1200 гроша, а оценението ѝ е за 10,500 гроша въ лира турска 144 гроша принадлежаща на бившия Соф. жител Абдуллахъ Ефенди срещу дългъ му на Димитрия Здравкова и другарите му, 61 день отъ последната три-кратна публикация ще стане публична прода, която ще се извърши при фурната на Кахвене Бashi гдѣто ще присъствува и финансовъ чиновникъ.

Всички хартии и наддавателни листъ сѫ достъпни всекидневно въ канцелариите на съдътъ за общо знание.

София 3 декември 1880 год.

Съдебенъ приставъ при Соф. Окр. Съдъ
Х. Сариеvъ.

1—(225)—3

Търновски Окръжен Съдъ.

Обявление

№ 224.

Долуподписанъ Д. Т. Балабановъ Съдебният Приставъ при Търновски Окръжен Съдъ, на основание Ст. 451, 452, 454 и 465 отъ Врем. Съдебни Правила, чрезъ настоящето обявявамъ че отъ денътъ на троекратното отбликуване настоящето въ „Държавенъ Въстникъ“ и до 61 день ще да се продава чрезъ наддаване въ Канцелариите на подписани въ градъ Търново недвижимото имущество на жителътъ отъ с. Хотница Лазаръ Тодоровъ и имено:

1.) Единъ дворъ отъ два дююма място въ село Хотница, —

2.) Една нива отъ 5 дююма находяща се въ Землището на с. Хотница. —

Горѣказаното имущество не е заложено и е оценено първоначално за 1800 гроша отъ която цифра и ще почне наддаванието; ще се продава на основание Испълни-

телни Листъ № 673 издаденъ отъ Търновъ. Окръжен Съдъ въ полза на Ради Маждраковъ отъ Търново. —

Желающитъ да купятъ могатъ да разглеждатъ формалностите на настоящата продажба всѣкий день отъ часът 10 рано и до 4 слѣдъ пладня, въ Канцелариите на подписани въ Търново. 6 Декември 1880 год.

Съдебенъ Приставъ: Д. Т. Балабановъ.
1—(219)—3

Обявление

№ 225.

Долуподписанъ Д. Т. Балабановъ Съдебният Приставъ при Търновски Окръжен Съдъ на Основания Ст. 451, 452, 454 и 465 отъ Врем. Съдебни Правила, обявявамъ че отъ денътъ на троекратното отбликуване настоящето въ „Държавенъ Въстникъ“ и до 61 день, ще да се продава чрезъ наддаване недвижимото имущество на жителътъ отъ с. Самоводени Търновско Окръжие, Семо Минчевъ; и именно:

1.) Петь дююма нива находяща се въ Землището на с. Сергевецъ (Търновско Окръжие). —

2.) Три и половина дююма нива въ Землището на с. Поликараша (същото Окръжие). —

3.) Една ливада въ Землището на с. Ресенъ. —

Наддаването ще стане въ Търновски Окръжен Съдъ и ще почне отъ 900 франка на горѣ.

Горѣказаното имущество е заложено, но ще се проравда на основание испълнителни листъ подъ № 2538 отъ 15 Ноември 1879 година, Издаденъ отъ Търновъ. Окръжен Съдъ въ полза на Андрея Ивановъ отъ Търново за дългъ отъ 801 франка 61 сан.

Желающитъ да купятъ могатъ да разглеждатъ формалностите на настоящата продажба всѣкий день отъ часът 10 рано до 4 слѣдъ пладня въ Канцелариите на подписани при Търновски Окръжен Съдъ. — Градъ Търново 1880 год. Декември 6 денъ.

Съдебенъ Приставъ: Д. Т. Балабановъ.

1—(220)—3

Обявление

№ 226.

Долуподписанъ Д. Т. Балабановъ Съдебният Приставъ при Търновски Окръжен Съдъ, на основание Ст. 451, 452, 454 и 465 отъ Врем. Съдебни Правила, чрезъ настоящето обявявамъ че отъ денътъ на троекратното отбликуване настоящето въ „Държавенъ Въстникъ“ и до 61 день, ще да се продава чрезъ наддаване въ Канцелариите на подписани при Търновски Окръжен Съдъ недвижимото имущество на жителътъ отъ градъ Дрѣново Търновъ. Окръжие, именно: Менчо Рашковъ. —

1.) 23 дююма гора находяща се въ Землището на с. Самоводени. —

2.) 7 дююма гора находяща се въ Полски домъ. —

3.) 22½ дююма нива находяща се въ същото Землище. —

4.) 3½ дююма лоза сѫщо. —

Горѣказаното имущество първоначално е оценено за 2580 гроша отъ която цифра и ще почне наддаването; —

Ще се проравда на основание испълнителни листъ подъ № 2232, издаденъ отъ Търновъ. Окръжен Съдъ въ полза на Стояна Лазаровъ отъ градъ Дрѣново за 1942 гроша и 20 франка. —

Желающитъ да купятъ могатъ да разглеждатъ формалностите на настоящата продажба всѣкий денъ отъ часът 10 рано до 4 слѣдъ пладня въ Канцелариите на подписани при Търновски Окръжен Съдъ. —

Съдебенъ Приставъ: Д. Т. Балабановъ.

1—(221)—3

Објава.

Услѣд тога, че се на дан 1. јануара 1881. год. предузеши попис лѣдуета у свој Кнежевини Бугарско, Књажевско Српско Заставништво препоручује свима српским поданицима, станујућим или путујућим у то време по Бугарској, да се земљајским властима у овом предузећу одазову и од своје стране све могуће олакшице укажују.

Овом приликом љести се позивају да до конца јануара 1881. год. и Књажевско Српском Заставништву пошљу онаку исту испуњену пописну листу, каква се за Бугарско Министерство Финансије тражи и да пасоше или билете станованја, ако им је рок прошао, одмах са новима замену.

Из Канцеларије Књажевско Срп